

Hodnocení, tolerance a práce s žáky se specifickými poruchami učení

1. DIKTÁTY

- žák píše pouze to, co stihne napsat (nepovažujeme tedy za chybu, když nedokončí slovo nebo větu; při hodnocení vycházíme z toho, co žák stihne napsat)
- žák píše tak, že vynechává vždy jednu větu v textu; má tak možnost dokončit a zkontrolovat si původní větu, zatímco ostatní píše dále
- diktát připravit jako doplňovačku, k doplňování je možné použít i pracovní fólie, nebo dát k doplnění ne celý diktát, ale pouze ta slova, u kterých sledujeme určitý pravopisný jev (eliminujeme tak nárůst zbytečných specifických chyb plynoucích z poruchy)
- poskytnout žákovi delší čas na kontrolu napsaného, sbírat mu sešit jako posledním
- používat možnosti průběžného slovního hodnocení (známkou hodnotit pouze v případě, že se žákovi diktát povede)
- podtrhnout výrazně slova napsaná správně
- chyby neopravovat červeně – opět proto, že červeně zvýrazněný nesprávný tvar mívá dítě tendenci si zapamatovat
- tempo diktování je-li to možné, přizpůsobit buď nejpomalejším nebo alespoň pomalejším žákům
- chyby vzniklé z nedostatku času při diktátu hodnotit s tolerancí (vynechávky znamének, záměny písmen tvarově podobných, nedodržení tvarů písmen, apod.)
- vynechat, nebo alespoň omezit, a pak velmi tolerantně hodnotit úkoly časově limitované (tzv. pětiminutovky)
- při společné ústní kontrole diktátu dát těmto žákům co největší prostor, abychom si ověřili jejich znalost pravopisných pravidel
- u dysgrafických žáků brát v úvahu, že se většinou příliš soustředí na kvalitu písma, a tak jim nezbyvá tolik času na odůvodnění pravopisu – opět vznikají chyby z nedostatku času
- u žáků se silnější formou dysortografie ve vyšších ročnících brát v úvahu, že nesprávná sluchová diferenciací slabik di-ti-ni/dy-ty-ny ztěžuje určování psaní i/y ve slovech například podle vzorů podstatných jmen (např. pán-páni-pány, hrad-hrady, žena-ženy, kost-kosti, atd.)

2. ČTENÍ

- nevyvolávat žáka k dlouhému hlasitému čtení před celou třídou, ale nechat jej číst jen krátké jednodušší úseky textu
- tolerovat slabikování dyslektických žáků
- totéž u dlouhých, cizích nebo obtížných slov, která i žákovi s již větší částí kompenzovanou dyslexií hůře zvládají
- nekárat, netrestat dyslektického žáka, který se hůře orientuje v textu a neví kde ostatní čtou, když je vyvoláno. Je nutné brát v úvahu, že tito žáci nemohou stačit tempu běžného čtenáře

3. OSTATNÍ PŘEDMĚTY

- upřednostňovat formu ústního zkoušení, v písemném projevu volit formu doplňovaček
- v písemných projevech volit takovou formu, aby stačila pouze krátká odpověď (nejlépe testy s volbou správné odpovědi)
- nenechávat žáka psát dlouhé zápisy
- přečíst, popřípadě zkontrolovat, pochopení zadání úkolu (slovní úlohy v matematice, apod.) Nehodnotit chyby vzniklé z nedokonalého přečtení textu
- v matematice dávat pozor na záměny tvarově podobných nebo obrácených číslic (např.: 6-9, 3-8) a na chyby vzniklé z nedodržení správné úpravy – např. posun číslic při sčítání – odečítání pod sebou (zvl. U dysgrafiků), v těchto případech zkontrolovat nejen výsledek, ale i správnost postupu při vypracování úkolu
- v geometrii s tolerancí hodnotit u dysgrafických žáků nižší kvalitu rýsování
- v předmětech kde je dyslektik závislý na čtení textu (dějepis, zeměpis, přírodopis, apod.) častěji kontrolovat pochopení textu
- ve výuce cizích jazyků preferovat již zmíněnou “sluchovou cestu“, soustředit se na ústní ovládnutí slovní zásoby a základních frází
- uvědomit si, že se specifické poruchy učení týkají nejen českého jazyka, ale že se prolínají všemi ostatními vyučovacími předměty a mnohdy přetrvávají i celý život

Není uměním dokázat těmto žákům, že něco neumí, ale je uměním dát jim příležitost prokázat, že něco umí!